

Medlem af Inatsisartut
Jens Napaattoq, Naleraq

Brev dato: 07-10-2024
Sagsnr.
Akt. nr. 24440453

Postboks 1614
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
E-mail: nap@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Svar på § 37-spørgsmål nr. 179 om folkeregistret

Kære Jens Napaattoq

Du har den 29. juli 2024 stillet Naalakkersuisut spørgsmål vedr. hvilke kriterier og rettigheder, der er ift. at være juridisk ”grønlandsk” i Grønland. Spørgsmålene er henvist til min besvarelse.

1. I medfør lovgivningen i Grønland, med hvilke kriterier er man juridisk ”grønlandsk” i Grønland? Hvis der er forskellige kriterier og love, kræves disse henholdsvis besvaret.

Svar:

Der er ikke et fuldkommen svar på hvornår en person anses juridisk ”grønlandsk”, da der findes meget forskelligartede tilknytningskrav til Grønland i den grønlandske lovgivning. Dette betyder dog ikke nødvendigvis at en person anses for at være ”grønlandsk” i folkeretlig forstand, fordi der ikke er statsborgerskabslovgivning i Grønland, man kan dog erklære det ved statsdannelse og overtagelse af højhedsretten, dvs. den dag Grønland bliver selvstændig.

Der er indhentet svar fra følgende departementer for at besvare spørgsmålet:

Departement for Fiskeri og Fangst:

Departementet for Fiskeri og Fangst oplyser, at der er et tilknytningskrav for at opnå erhvervslicens til fiskeri og fangst indenfor departementets ressortområde samt hyre på grønlandske fiskefartøjer. Hjemmelsgrundlaget og tilknytningskravet er som følger:

- 1) Licens til erhvervsfangst - I medfør af § 7, stk. 1, nr. 2 i Inatsisartutlov om fangst og jagt, skal en ansøger have fast bopæl i Grønland og har haft fast bopæl i Grønland i de forudgående 24 måneder forud for ansøgningstidspunktet. Det samme gælder for personer der er i besiddelse af fritidsjagtbevis og ønsker at gå på jagt efter kvoterede arter i medfør af § 14 i samme lov.
- 2) Licens til erhvervsfiskeri - I medfør af § 6, stk. 3, nr. 2 i Selvstyrets lovbe kendtgørelse af landstingslov om fiskeri skal en ansøger have folkeregister adresse i Grønland, og have haft folkeregister adresse i Grønland i de forudgående to år. Jeg kan dertil oplyse, at Inatsisartutlov nr. 29 af 23. maj 2024 om fiskeri der træder i kraft d. 1. januar 2025, er indsat et krav om 5 års folkeregister adresse i medfør af lovens § 9, stk. 2, nr. 2.
- 3) Bemanning af grønlandske fiskefartøjer - I medfør af § 2, stk. 1 skal minimum 60 % af besætningen, der er officerer på et grønlandsk fiskefartøj, bestå af personer der har folkeregistreret adresse i Grønland, og har haft folkeregistreret adresse i Grønland i hele de forudgående to kalenderår. Det

Det samme gælder for 100 % af besætningen der består af ikke officerer i medfør af bekendtgørelsens § 3, stk. 1.

Departementet for Sociale Anliggender, Familier, Arbejdsmarked og Indenrigs-anliggender:

Valgret i Grønland:

Ifølge Inatsisartutlov nr. 14 af 24. november 2020 om valg til Inatsisartut, så besidder enhver Valgret i Grønland, som jævnfør § 1 valgret til Inatsisartut har:

dansk indfødsret, er fyldt 18 år og har haft fast bopæl i Grønland i mindst 6 måneder forud for valgets afholdelse, medmindre vedkommende er umyndiggjort med retsvirkning i Grønland.

Derudover har følgende personer som jævnfør §2, der midlertidigt har taget ophold uden for Grønland, også valgret til Inatsisartut, hvis de, bortset fra kravet om fast bopæl, i øvrigt opfylder kravene i § 1:

- 1) Personer, der opholder sig uden for Grønland i uddannelsesøjemed ved en uddannelse af mindst 6 måneders varighed.
- 2) Personer, der efter lægelig ordination opholder sig uden for Grønland af helbredsmæssige grunde.
- 3) Personer, der opholder sig i Danmark i forbindelse med udførelse af hvervet som folketingsmedlem valgt i Grønland.
- 4) Personer, der opholder sig i udlandet som repræsentant for Grønlands Selvstyre.
- 5) Personer, der opholder sig uden for Grønland, og som i henseende til tilknytning til Grønland ganske må sidestilles med de under nr. 1-4 nævnte personer.

Stk. 2. En person, der samlever på en fælles bopæl med en person omfattet af stk. 1, og som opfylder kravene i § 1, opfylder også betingelserne for valgret, hvis de 2 samlevende:

- 1) har indgået ægteskab med hinanden, eller
- 2) opfylder betingelserne for at indgå ægteskab med hinanden og havde etableret fælles bopæl inden fraflytning fra Grønland.

Stk. 3. De i stk. 1 og 2 nævnte personer har dog kun valgret, hvis de forud for fraflytningen i Det Centrale Personregister har været tilmeldt med adresse i Grønland i mindst 2 år.

Stk. 4. Personer, der midlertidigt har taget ophold uden for Grønland, jf. stk. 1 og 2, og som flytter tilbage til Grønland inden 6 måneder, efter grundlaget for det midlertidige ophold er afsluttet, bevarer deres valgret.

Til sidst skal det nævnes, at ingen jævnfør §3 kan udøve valgret uden at være optaget på valglisten.

Departementet for Sociale Anliggender, Familier, Arbejdsmarked og Indenrigs-anliggender oplyser, at Inatsisartutlov om Jobsøgningsydelse har en betingelse for at modtage ydelse, er at borger har fast bopæl og er tilmeldt folkeregistret i

Grønland. Borgere uden fast bopæl der opholder sig i Grønland, men er tilmeldt folkeregistret uden bopæl har ret til jobsøgningsydelse, hvis de har fast tilknytning til det grønlandske samfund.

Derudover er bekendtgørelse om mobilitetsfremmende ydelsers bestemmelse om hjemsted i en by eller bygd i Grønland, hvor den arbejdssøgende har fast bopæl og er tilmeldt folkeregistret.

Departementet for Erhverv, Handel, Råstoffer, Justitsområdet og Ligestilling:

Departementet for Erhverv, Handel, Råstoffer, Justitsområdet og Ligestilling har ikke kendskab til lovgivning, der opstiller kriterier for hvornår man er "grønlandsk" i juridisk forstand. Der er dog lovgivning som opstiller bopælskrav i forbindelse småskala- og koncessionslovgivningen.

Det er udelukkende et krav om bopæl. For den gældende småskalalov er kravet 5 års bopæl, og for den gældende koncessionslov er det 2 års bopæl.

Departement for Sundhed:

For så vidt angår adgangen til sundhedsydelse på samme præmis som landets borgere er reglerne således beskrevet i lov om sundhedsvæsenets ydelser m.v.:

" § 2. Personer, der er tilmeldt et folkeregister her i landet og som har bopæl her i landet, har ret til ydelser efter denne Landstingsforordning, gratis eller mod betaling, efter nedenstående regler, jf. dog §§ 3-5.

Stk. 2. Personer, der midlertidigt opholder sig her i landet, har ret til ydelser efter denne Landstingsforordning, gratis eller mod betaling, efter regler fastsat af Landsstyret.

Stk. 3. Landsstyret kan efter omstændighederne ligestille ophold i Grønland af længere varighed end seks måneder med tilmelding til et folkeregister i Grønland, uanset at den pågældende er tilmeldt et folkeregister uden for Grønland."

Departement for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke:

Departementet bemærker, at spørgsmålsstilleren bruger begrebet "juridisk "grønlandsk" i Grønland" i formuleringen af spørgsmål 1, og hvilke kriterier, der er knyttet til dette. I forhold til departementets bidrag til besvarelse af spørgsmål 1 benyttes andre ordlyd end de i spørgsmål 1 benyttede formulering, og forholder sig således ikke til etnicitet og identitet om grønlandskhed.

I nogle af de Inatsisartutlove med tilhørende bekendtgørelser mv., som departementet er ressortmæssig ansvarlig for, benyttes to måder at beskrive tilknytningskravet til Grønland på, og det er *bopælskrav* og *hjemstedskrav*. Det drejer sig f.eks. om, at man skal have fast bopæl i Grønland for at søge om forskellige tilskuds muligheder, som departementet administrerer, herunder hjemstedskrav i Grønland i forhold til foreninger, organisationer, virksomheder, myndigheder mv. Ligeledes er der også krav om tilknytningssted i forhold til at kunne have adgang til forskellige ydelser som f.eks. uddannelsesstøtte og plads på kollegier, som uddannelsessøgende.

I forhold til sammensætning af medlemmer til nogle råd og nævn samt bestyrelser, er der ligeledes krav om blandt andet, at den indstillede kandidat skal have fast bopæl i Grønland for at kunne blive udpeget i de respektive poster af Naalakkersuisut.

2. Med hvilke klare kriterier bliver man, Ifølge Naalakkersuisut, en del af "det grønlandske folk", med de rettigheder der følger med??

Svar: I selvstyrelovens præambel anerkendes det, at det grønlandske folk er et folk i henhold til folkeretten med ret til selvbestemmelse.

Præambelen henviser således til det grønlandske folks ret til selvbestemmelse i henhold til folkeretten. Af det kan udledes, at de borgere, der i egen ret kan deltage i udførelsen af selvbestemmelsesretten, er del af det grønlandske folk i en juridisk sammenhæng. I Grønland har vi repræsentativt demokrati, hvilket betyder, at de borgere som reelt har ret til at deltage ved valg handlinger i Grønland, besidder retten til formelt set at deltage i udførelsen af selvbestemmelsesretten. Det værende for eksempel til valg til Inatsisartut og til vejledende folkeafstemninger.

Udover ovenstående udledning af præambelens indhold, findes der ikke afgrænsninger eller eksplicitte kriterier for hvem der er del af "det grønlandske folk", idet statsborgerskab på nuværende tidspunkt ikke kan benyttes eller cpr-nummersystemet heller ikke er indrettet dertil.

3. Har Naalakkersuisut, som taler på vegne af "det grønlandske folk", nægtet og/eller afvist personer, som har henvendt sig til Selvstyret i Grønland, om hvorvidt de er indbefattet som en del af "det grønlandske folk", med de rettigheder der følger med?

Svar:

Naalakkersuisut er ikke bekendt med, at der skulle være sket sådanne afvisninger.

4. Har "det grønlandske folk", ifølge Naalakkersuisut, særrettigheder i Grønland?

Svar:

Borgere som er del af "det grønlandske folk", har ikke særrettigheder i Grønland, men besidder rettigheder som folket i Grønland. Naalakkersuisut arbejder efter Inatsisartutlov om ligestilling og anti-diskrimination, hvor formålet med loven er, at bekæmpe diskrimination og sikre lige muligheder også på baggrund af national, social eller etnisk oprindelse (jf. §1)

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen

Vivian Motzfeldt